

**Diagnoza potencjału mieszkańców gminy Strzegowo
w realizacji oddolnych projektów społeczno-kulturalnych**

*opracowała Katarzyna Lipka-Szostak
przy współpracy GOK w Strzegowie i animatorki NCK*

Diagnoza powstała w ramach projektu Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne 2013
Narodowego Centrum Kultury

Lipiec 2013

Diagnoza potencjału mieszkańców gminy Strzegowo w realizacji projektów społeczno-kulturalnych powstała w ramach Programu Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne 2013.

Scenariusz diagnozy i narzędzia badawcze powstały przy udziale animatorki NCK, która także skonsultowała powstałą diagnozę.

Diagnoza odbyła się w okresie **maj-lipiec 2013** i składała się z kilku etapów:

- **maj**, analiza danych zastanych, strategii rozwoju lokalnego, oferty GOK, wniosków składanych przez GOK, projektów realizowanych przez inne instytucje w gminie, informacji na stronie gminy, gazetki lokalnych.

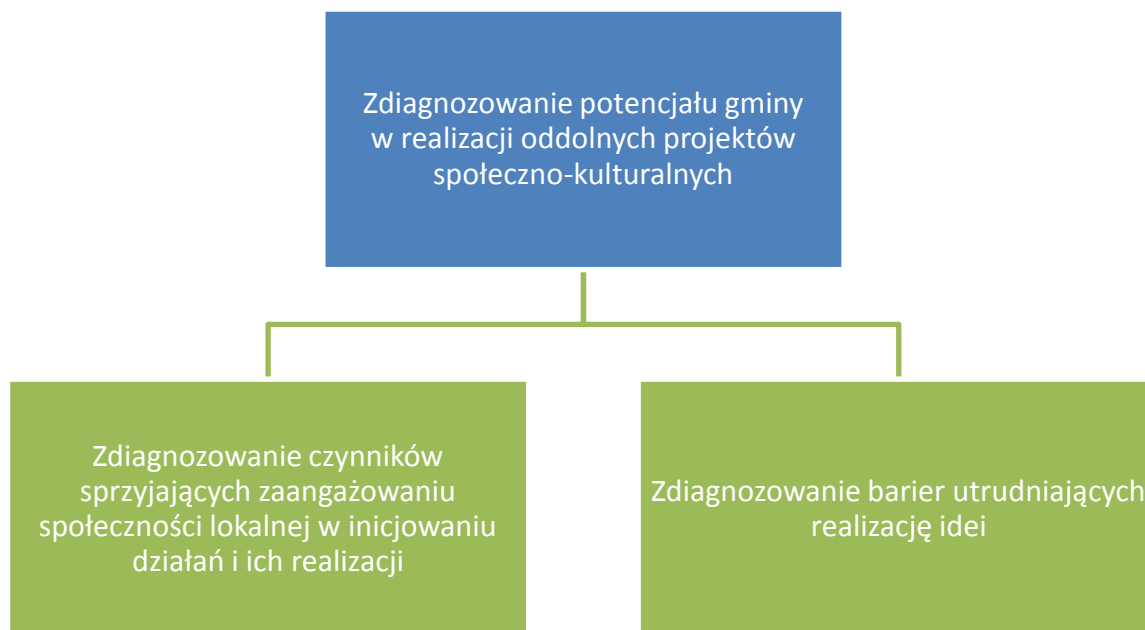
- **maj-czerwiec**. spotkania z liderami społeczności lokalnej – wstępna diagnoza potencjału mieszkańców (maj), konsultacje regulaminu konkursu (koniec czerwca).

- **koniec maja – czerwiec** – spotkania ze społecznościami lokalnymi (diagnoza i animacja w kierunku uczestnictwa w projekcie)

- **lipiec** – fokus przeprowadzony wśród liderów społeczności – po spotkaniach animacyjnych - diagnoza lokalnych problemów, aktywności lokalnej, tego, jak idea konkursu została przyjęta w środowiskach.

Diagnoza została uzupełniona o wywiad pogębiony z dyrektorem GOK oraz ankietę indywidualną wśród mieszkańców.

1. Cel diagnozy

2. Metoda badawcza/narzędzia badawcze

Tworzenie diagnozy miało charakter badań jakościowych. Dane pozyskano w trakcie zogniskowanego wywiadu grupowego (FGI), wywiadu indywidualnego, obserwacji uczestniczącej podczas spotkań z liderami (2 spotkania z liderami z różnych miejscowości, 15 spotkań z różnymi grupami mieszkańców/społecznościami lokalnymi), za pomocą ankiet - zostało przeprowadzonych 15 ankiet (5 z mieszkańcami Strzegowa, 4 z Niedzborza, 2 Czarnocina, 1 Mdzewka, 1 Sułkowa Polnego, 1 z Unierzyża, 1 ze Starej Maryśki) i analizy danych zastanych (Strategii Rozwoju Gminy, danych Urzędu Pracy, oferty kulturalnej GOK, szkół w gminie, wniosków składanych przez GOK).

3. Prezentacja materiałów ze spotkań

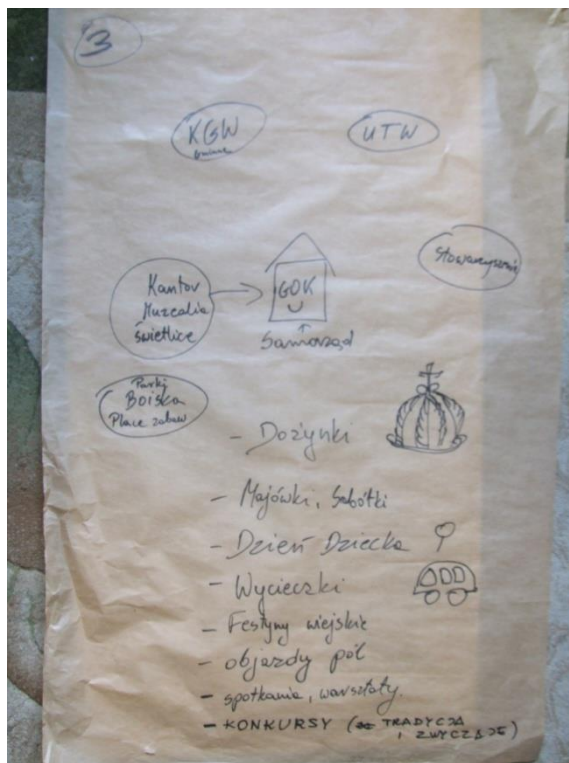
W okresie od 20.05 do 20 lipca zostały przeprowadzone:

- dwa spotkania w GOK z liderami lokalnymi, UTW i Kołem Mieszkańców Strzegowa

Spotkanie 27 maja - liderzy społeczności; dyrekcja i pracownicy GOK oraz lokalni liderzy; animatorzy, nauczyciele, pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegowie, przedstawiciele kół gospodyń i UTW, sołtysi oraz animatorka z NCK.

Praca w grupach:

- uczestnicy określili zasoby kulturotwórcze społeczności (w szerokim rozumieniu – organizacje, instytucje, ludzie, miejsca, zwyczaje, cechy charakterystyczne) – dokonano prezentacji graficznej,

– witraż diagnostyczny – na mapie zaznaczono z jednej strony miejsca aktywne, gdzie generowane są pomysły i inicjatywy (uwzględniono ludzi aktywnych oraz twórców, a także organizacje działające na terenie gminy) oraz miejsca, w których mieszkańcy nie przejawiają inicjatywy, trudno ich zaangażować w lokalne działania, nie ma liderów, mieszkańcy pozostają „na skraju” aktywności gminy.

Na wniosek animatorki NCK – na następne spotkanie zostali zaproszeni liderzy zidentyfikowani podczas spotkania, a na wniosek uczestników – podczas spotkania z UTW zaprezentowano dobre praktyki lokalnych projektów kulturalnych.

Na podstawie analizy danych z pracy z lokalnymi liderami zostały utworzone kryteria wyboru projektów, które potem zostały z nimi skonsultowane.

Spotkanie 22 czerwca liderzy społeczności; dyrekcja i pracownicy GOK oraz lokalni liderzy; animatorzy, nauczyciele, pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegowie, przedstawiciele kół gospodyń i UTW, sołtysi oraz animatorka z NCK.

Podczas spotkania został skonsultowany regulamin konkursu dotyczącego projektów kulturalnych, omówione kryteria wyboru projektów.

Odbyły się dwa spotkania dla mieszkańców Strzegowa w GOK, prowadzone przez pracowników GOK przy wsparciu animatorki NCK.

7 czerwca - Spotkanie przedstawicieli Koła Mieszkańców Strzegowa, (18 osób- mieszkańcy w średnim wieku, nauczyciele, pielęgniarka, radny, pracownicy GOPS, osoby zajmujące się wsparciem dla kobiet, ofiar przemocy, prywatni przedsiębiorcy, pracownicy miejscowych instytucji). Uczestnicy spotkania wskazali miejsca, ludzi, organizacje działające na terenie gminy, również ludzi, którzy mają potencjał, opracowali szkic projektu według fiszki projektowej, angażowali się w pracę zespołową, zadawali pytania, prosili o sugestie, szukali pomysłów. Dobre kontakty między uczestnikami.

11 czerwca - Spotkanie ze słuchaczami Uniwersytetu Trzeciego Wieku, (15 osób) - uczestnicy spotkania wskazali miejsca, ludzi, organizacje działające na terenie gminy, również ludzi, którzy mają potencjał, zastanawiali się dlaczego ludzie wolą spędzać czas w domu i niechętnie uczestniczą w imprezach kulturalnych. Poziom aktywności i więzi społecznych w Strzegowie jest niski. Uczestnicy dyskutowali nad sposobami „wyciągania” ludzi z domu. Opracowali szkic projektu według fiszki projektowej, którą uznali za bardzo pomocną. Jedna z grup opracowała scenariusz imprez cyklicznych w parku, w centrum gminy, pod kątem zaangażowania jak największej liczby mieszkańców, uczestnicy pracują zespołowo. Uczestnicy nie mieli żadnego doświadczenia w pisaniu projektów, ale próbowali.

Dyskusje moderowane podczas spotkań animacyjnych w 10 miejscowościach

W ramach projektu odbyło się 13 spotkań animacyjnych z mieszkańcami gminy Strzegowo prowadzonych przez animatorów współpracujących z GOK, w części z nich uczestniczyła animatorka NCK. Odbyły się 3 spotkania z uczniami (gimnazjum w Niedzborzu, gimnazjum i liceum w Strzegowie), 10 spotkań z dorosłymi mieszkańcami:

- 8 czerwca w świetlicy w Niedzborzu (10 osób),
- 8 czerwca w świetlicy w Woli Kanigowskiej (8 osób)
- 9 czerwca w świetlicy w Unikowie (10 osób)
- 10 czerwca w świetlicy w Pokrytkach (14 osób)
- 11 czerwca w świetlicy w Czarnocinie (6 osób)
- 12 czerwca w świetlicy w Sułkowie Polnym (8 osób)
- 13 czerwca w kościele w Unierzyżu (5 osób)
- 14 czerwca w świetlicy w Rydzynie Szlacheckim (19 osób)
- 15 czerwca w świetlicy w Mdzewku (8 osób)
- 15 czerwca w świetlicy w Kowalewku (14 osób)

Młodzież

Warsztaty z uczniami gimnazjum w Strzegowie (ok. 30 osób) oraz uczniami liceum w Strzegowie (14 osób)

– spotkania odbyły się w GOK w Strzegowie, uczestniczyli młodzież i opiekunowie (nauczyciele).

- Rozumienie kultury przez uczestników.

Młodzież rozumiała prawidłowo słowo kultura i zajęcia kulturalne. Padły przykłady działań związanych z muzyką, tańcem, malarstwem, rzeźbą a także wielorakimi zajęciami muzycznymi. W zasadzie wszystkie wymienione przez młodzież propozycje można było realizować w ramach zajęć w GOK.

- Doświadczenie uczestników w działaniach projektowych (tworzenie, współpraca przy realizacji, uczestnictwo)

Uczestnikami była młodzież gimnazjalna i licealna, która w ramach szkoły realizuje projekty edukacyjne. Miała więc pewne doświadczenie i rozeznanie na czym polega projekt i jak się go realizuje, w szkole obowiązkowo uczestniczy w takich projektach edukacyjnych. Młodzież nie miała raczej doświadczenia w samodzielnym realizowaniu projektów.

- Gotowość do podjęcia inicjatywy i wzięcia odpowiedzialności za przygotowanie projektu

Szczególnie licealiści zgłosili gotowość do napisania projektu. W trakcie warsztatów powstały wstępnie 2 projekty (stworzenie sekcji gry na gitarze oraz sekcji tanecznej). Młodzież zastanawiała się kto z osób dorosłych będzie mógł ją wesprzeć w przygotowaniu i pisaniu projektu. Była bardzo zainteresowana jego złożeniem.

- Umiejętność wyznaczania celu, planowania - myślenia w kategoriach projektu

Młodzież dość dobrze radziła sobie z tymi zagadnieniami. Choć w niektórych przypadkach propozycji projektów były nierealne do zrealizowania.

- Motywacje przy przygotowaniu projektu (czy raczej dla siebie, czy dla innych)

Młodzież wymyślając projekty myślała o potrzebach swoich, a także innych. Młodzież gimnazjalna pracująca w kilku grupach, w każdej z nich pojawił się temat kina, tj. klubu filmowego, miejsca gdzie będzie można oglądać filmy. Czyli tu bardziej młodzież skupiła się na swoich potrzebach.

Projekty jakie powstały w grupie licealnej już bardziej otwarte były na potrzeby innych mieszkańców gminy. w zajęciach tanecznych czy sekcji gitarowej młodzież zwracała uwagę na to, że mogą brać udział dorośli i seniorzy.

- młodzież nie zna oferty GOK z dziedziny działań kulturalnych.

Gimnazjum w Niedzborzu (ok. 15 osób, spotkanie w klasie szkolnej – udział brali uczniowie klasy II, bez nauczyciela)

- Rozumienie kultury – oprócz projektów kulturalnych młodzież do tego typu projektów kwalifikowała zajęcia sportowe, wycieczki krajoznawcze. Część osób odnosiła się do realizowanego wcześniej projektu „Tradycja po nowemu”, projektu z zakresu dziedzictwa kultury. Z zajęć kulturalnych wymieniali także festiwal muzyczny.

- Młodzież skupiała się na własnych potrzebach. Nie znają oferty GOK i nie uczestniczą w żadnych zajęciach kulturalnych w gminie.

Dorośli

Świetlica w Niedzborzu

- Na spotkaniu były członkinie Koła Gospodyń w różnym wieku oraz jeden mężczyzna

- Podczas spotkania uczestnicy odnosili się do projektu, który był realizowany w Niedzborzu i jego efektów, co w sposób widoczny miało wpływ na sprawne posługiwanie się pojęciem projekt i łatwość w wymyśleniu propozycji kolejnego projektu

- uczestnicy skupili się na dwóch celach: zwiększeniu oferty kulturalnej dla dzieci (organizacja zajęć) oraz na zwiększeniu własnej wiedzy i umiejętności w zakresie rękodzieła (plany wizyty studyjnej do organizacji/instytucji specjalizującej się w konkretnym rodzaju rękodzieła). Istotnym elementem była współpraca międzypokoleniowa i wizja przekazywania zdobytej wiedzy pozostałym członkom społeczności oraz dzieciom (wolontarystycznie prowadzone zajęcia tematyczne).

- udział w projekcie i przygotowanie wniosku jednomyślnie uznano za dobrą okazję do zwiększenia oferty kulturalnej w Niedzborzu.

Świetlica w Woli Kanigowskiej

- Na spotkaniu były członkinie KGW w różnym wieku.

- O spotkaniu informowała przewodnicząca Koła, która jest jednocześnie sołtysem. Wszyscy dobrze się odnoszą do siebie i chętnie współpracują ze sobą

- Osoby nie miały do czynienia z projektami ale chętnie chcą coś zrobić dla innych, nie tylko dla siebie.

- kobiety rozumiały pojęcia kultura, projekt i wiedzą jak zaplanować działania projektowe.

- kobiety wskazały brak informacji o ofercie kulturalnej, brak możliwości dojazdu na różne zajęcia.

Świetlica w Unikowie

- Na spotkaniu były członkinie KGW w różnym wieku ale powyżej 40 lat.
- powiadomienie o spotkaniu przez sołtysa, który informował przewodniczącą Koła. Wszyscy dobrze się odnoszą do siebie,
- Osoby nie miały do czynienia z projektami ale chętnie chcą coś zrobić dla innych zwłaszcza dla dzieci i młodzieży, myślą o warsztatach tanecznych
- kobiety nie uczestniczyły w działaniach projektowych do tej pory, ale wiedzą jak zaplanować projekt ,
- kobiety mówiły o braku spotkań dla mieszkańców i chciały zrobić imprezę z okazji poświęcenia pól,
- skarżyły się na brak możliwości dojazdu na różne zajęcia rękodzieła czy tańca do większych miast.

Świetlica w Pokrytkach

- Na spotkaniu były członkinie KGW, w różnym wieku oraz radny i sołtys,
- O spotkaniu panie dowiedziały się z ogłoszenia.
- Wszyscy dobrze się odnoszą do siebie, współpracowali ze sobą przy różnych imprezach lokalnych,
- Osoby nie miały do czynienia z projektami ale chętnie chcą coś zrobić dla wszystkich mieszkańców.
- wszyscy mieli dużo pytań, pomysłów, ale stwierdzili że najbardziej chcieli by kurs kulinarny lub warsztaty rękodzieła

Świetlica w Czarnocinie

- na spotkaniu były członkinie KGW, mimo że było ich mało miały dużo pomysłów
- powiadomienie o spotkaniu przez przewodniczącą Koła (młoda dziewczyna – 25 lat). Wszyscy dobrze się odnoszą do siebie, widać że często ze sobą współpracują i się przyjaźnią
- osoby nie miały do czynienia z projektami ale są gotowe do zrobienia projektu dla innych , wszystkich mieszkańców
- wszystkie panie były aktywne na spotkaniu, chcą projekt z wielu dziedzin(poznawanie historii i kultury miejscowości, przepisy, zdjęcia, piosenki, książka o ich wsi)

Świetlica w Sułkowie Polnym

- w spotkaniu uczestniczyli ludzie w różnym wieku, kobiety i mężczyźni (radna, pracownik UG, członkinie Koła Gospodyń i ich mężowie,)
- o spotkaniu informowała radna ,
- osoby współpracowały przy projekcie z LGD, uczestniczyły w warsztatach kulinarnych i teraz chcą je kontynuować,
- myślą o projekcie dla siebie i swoich znajomych,
- wszyscy rozumieli pojęcia kultura, projekt i wiedzą jak zaplanować działania projektowe, pracowali nad fiszką opisując warsztaty kulinarne.
- uczestnicy postanowili założyć Koło Mieszkańców Sułkowiacy.

Spotkanie w kościele w Unierzyżu (świetlica w remoncie)

- w spotkaniu uczestniczyli ludzie w różnym wieku, kobiety i mężczyźni (sołtysi, ksiądz, pani z KGW), mało uczestników ze względu na sianokosy,
- o spotkaniu informowała pani z KGW, żona radnego.
- wszyscy dobrze się znają, ale odnoszą się per Pani, widoczne przyjazne więzi
- osoby nie miały do czynienia z projektami, ale chcą coś stworzyć dla grupy mieszkańców z całej parafii (dużo mówił proboszcz)
- wszyscy rozumieli pojęcia kultura, projekt i wiedzą jak zaplanować działania projektów
- chcą zaangażować w projekt młodzież z nowo powstałego zespołu muzycznego, do działań chcą włączyć wyremontowaną świetlicę.(żeby tętniła życiem).

Świetlica w Rydzynie Szlacheckim

- na spotkaniu były członkinie KGW z Prusocina oraz mieszkanki Rydzyna, które postanowiły założyć KGW, osoby w różnym wieku.
- o spotkaniu informowała pani sołtys z Rydzyna.

- wszyscy dobrze się odnoszą do siebie , miła atmosfera, uczestnicy mają dużo pytań odnośnie projektów i działalności KGW, co mogą robić.
- osoby nie miały do czynienia z projektami ale chętnie chcą przygotować coś dla innych,
- mieszkanki Rydzyna chcą doposażyć świetlicę i myślą bardziej o kursie kulinarnym, rozumiały pojęcia kultura, projekt ale nie bardzo widzą u siebie projekt kulturalny
- mieszkanki Prusocina chciałyby coś dla siebie np. warsztaty z rękodzieła. mają duży problem z miejscem do spotkań (brak świetlicy we wsi)

Świetlica w Mdzewku

- na spotkaniu były członkinie KGW i inne mieszkanki oraz radny, osoby w różnym wieku.
- o spotkaniu informował radny, który jest jednocześnie sołtysiem. Wszyscy dobrze się odnoszą do siebie, znają się i przyjaźnią.
- osoby nie miały do czynienia z projektami , ale współpracowały ze sobą przy różnych imprezach lokalnych
- chętnie chcą coś zrobić dla innych, nie tylko dla siebie.
- uczestnicy chcą przygotować projekt, w którym by wzięli udział ludzie z sąsiednich miejscowości (warsztaty z rękodzieła)
- kobiety rozumiały pojęcia kultura, projekt i wiedzą jak zaplanować działania projektowe, wszyscy chętnie udzielali się na spotkaniu

Świetlica w Kowalewku

- na spotkaniu były członkinie KGW, w różnym wieku oraz jeden pan zainteresowany stworzeniem siłowni.
- o spotkaniu informowała pani sołtys.
- wszyscy dobrze się odnoszą do siebie, mają za sobą wiele wspólnych inicjatyw, warsztatów, imprez dla dzieci.
- osoby nie miały do czynienia z typowymi projektami ale chętnie chcą coś zrobić dla innych, nie tylko dla siebie.
- wszyscy mieli dużo pytań, pomysłów, byli aktywni na spotkaniu.

- kobiety wskazały brak informacji o ofercie kulturalnej, brak możliwości dojazdu na różne zajęcia oraz niedostępność dla nich różnych wyjazdów typu teatr, miodobranie, wycieczki UTW .

Podczas spotkań animatorki przedstawiały idee projektu inicjatywy lokalne, założenia konkursu, na realizację projektów kulturalnych, które powstaną z inicjatywy mieszkańców ich budżet i harmonogram. Uczestnicy dyskutując i używając metody burzy mózgów generowali pomysły na projekty z zakresu kultury, animatorki facylitowały procesy przygotowania zarysów projektów.

Ważnym założeniem spotkań było ujednoczenie pojęć: „inicjatywy kulturalne”, „projekty”, zbadanie motywacji uczestników do zaangażowania się w projekt.

Na podstawie tych informacji powstała mapa społeczno-kulturalna wsi, diagnozująca aktywność lokalną, pokazująca lokalne ośrodki aktywności.

Fokus z liderami lokalnymi po zakończeniu spotkań animacyjnych w lipcu

DIAGNOZA

4. Podstawowe informacje o gminie

Gmina Strzegowo położona jest w województwie mazowieckim, w powiecie mławskim, w dorzeczu rzeki Wkry na terenach makroregionu Niziny Północnomazowieckiej, we wschodniej części Równiny Raciąskiej i w obrębie południowej części Wzniesień Mławskich.

Gmina Strzegowo graniczy od północy z Gminami Wiśniewo i Stupsk, od wschodu z Gminami Regimin i Ciechanów, od południa z Gminami Głinojeck i Raciąż. oraz od zachodu z Gminami Radzanów i Sześć.

Strzegowo to gmina typowo rolnicza. Składa się na nią 39 sołectw o bardzo zróżnicowanej liczbie mieszkańców – najwięcej mieszka w sołectwie Strzegowo (2045), a najmniej w Ignacewie (41 mieszkańców) i Adamowie (50 mieszkańców). Razem w gminie mieszka ok. 8000 osób. Znajduje się tu kilka większych zakładów pracy, ale dużą liczbę mieszkańców stanowią rolnicy.

5. Infrastruktura społeczna wsi

Szkoły

Na terenie gminy znajdują się: przedszkole w Strzegowie, dwa zespoły szkół w Strzegowie i Niedzborzu, Szkoła Podstawowa w Dąbrowie, Liceum Ogólnokształcące w Strzegowie. Szkoły realizują projekty unijne

dotyczące głównie zwiększania oferty edukacyjnej dla uczniów (zajęcia pozalekcyjne). Gminazjum w Niedzborzu realizowało jeden projekt na inicjatywy oddolne edukacyjne w 2009 r. pt.: Tradycja po nowemu, w ramach którego uczniowie gimnazjum przeprowadzali projekty edukacyjno-kulturalne, angażujące pozostałych mieszkańców wsi w jego realizację.

Inne jednostki JST

W Strzegowie ma siedzibę Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Środowiskowy Dom Samopomocy, który obejmuje dzienną pomocą 25 osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi, Gminny Ośrodek Kultury i stadion sportowy w Strzegowie, Gminna Biblioteka w Strzegowie.

Gminny Ośrodek Kultury w Strzegowie

Gminny Ośrodek Kultury (GOK) prowadzi całoroczne sekcje tematyczne dla mieszkańców:

- sekcję plastyczną dla dzieci
- sekcję rękodzieła dla dorosłych
- sekcję taneczną
- sekcję archiwalno-historczną.

Przy GOK powstał także **Uniwersytet Trzeciego Wieku**, który działa od 2007 roku. Na spotkania przychodzą starsi mieszkańcy Strzegowa.

W ramach spotkań tematycznych organizowane są wykłady, wystawy malarstwa, wieczory poezji, spotkania z ciekawymi ludźmi, wyjazdy do teatru, kina, wycieczki krajoznawcze, ogniska, wyprawy rowerowe, wieczorki taneczne, spotkania okolicznościowe – kultywowanie tradycji świątecznych.

Gminny Ośrodek Kultury w Strzegowie dysponuje głównym budynkiem GOK z dużą salą widowiskową, gdzie znajduje się scena, garderoba, pomieszczenie na sprzęt muzyczny, salą do ćwiczeń tanecznych z lustrami, salą plastyczną z potrzebnym wyposażeniem i dobrze wyposażonym zapleczem kuchennym. W tym samym budynku znajduje się Gminna Biblioteka Publiczna i sala Ochotniczej Straży Pożarnej w Strzegowie. Ponadto GOK posiada wysokiej jakości sprzęt nagłaśniający (głośniki, mikrofony, odtwarzacze) oraz sprzęt muzyczny typu gitary, perkusja, keyboard.

W Gminnym Ośrodku Kultury w Strzegowie są zatrudnione na stałe 4 osoby: dyrektor, asystent (instruktor plastyki), instruktor i woźna oraz 2 osoby na umowę o dzieło (instruktor tańca i sekcji archiwalno – historycznej).

W Strzegowie istnieje **Centrum Kulturowo-Historyczne „Kantor młyński”**. Pomysł budowy kantora wynika z zapotrzebowania mieszkańców na miejsce do życia kulturalnego Strzegowa. Projekt zrealizowała Gmina.

Kantor powstał w miejscu byłych zabudowań żydowskiego młyna wodnego nad rzeką Wkrą, który spłonął w 78. roku ubiegłego stulecia. Centrum składa się z kompleksu budynków, w których obecnie znajdują się ekspozycje poświęcone znanym artystom lokalnym oraz kulturze romskiej i żydowskiej, które od około stu lat związane są z kulturą wsi Strzegowo. Przed II wojną światową w Strzegowie mieszkało wielu Żydów, stanowili oni 30 % z niespełna dwóch tysięcy mieszkańców. W osadzie była drewniana synagoga i żydowski cmentarz.

Twórcy centrum kulturowo-historycznego nie mieli na myśli ani przestrzennej, ani czasowej lokalizacji. Kantor ma dla mieszkańców Strzegowa znaczenie ponadczasowe i ponadprzestrzenne. Kiedyś podwórzec młyński tętnił życiem, teraz kantor skupia tłumy ludzi na cyklicznych spotkaniach: historycznych, prelekcjach, wystawach, koncertach, wieczorach poezji, wystawach, letnich festynach, zimowych spotkaniach plenerowych (np. powitanie Nowego Roku) z wykorzystaniem sceny plenerowej.

Centrum pełni rolę mini-muzeum, gdzie można obejrzeć m.in.: stary sprzęt rolniczy, stary sprzęt strażacki, stałe ekspozycje: romską i żydowską, wystawy czasowe: malarstwa, rzeźby, rękodzieła, prywatnych zbiorów hobbistycznych. Centrum podlega pod zarząd GOK.

Kolejnym miejscem jest **Dom Twórczości Regionalnej** utworzony w starym drewnianym domu z końca XIX w., który został wyremontowany z zachowaniem wiejskiego stylu i zaadaptowany na działalność ośrodka kultury. W budynku prezentuje się prace malarzy, rzeźbiarzy, garncarza. Tutaj przeprowadzane są kiermasze świąteczne, podczas których można kupić przepiękne ozdoby świąteczne, będące dziełem członkiń sekcji rękodzieła. Obecnie domem zajmują się słuchaczki Uniwersytetu Trzeciego Wieku. W okresie letnim spotykają się w ogrodzie przy grillu, w okresie jesienno- zimowym na pogaduszkach przy gorącej herbacie.

MUZEALIA to miejsce, gdzie od kilku lat gromadzone są zabytki kultury ludowej ubiegłego stulecia z terenu gminy: meble, sprzęty domowe, obrazy, urządzenia rolnicze i przedmioty związane z obrzędami religijnymi. Znajdują się tu również makatki, firanki, narzuty i serwety, stanowiące wytwory rękodzieła. Miłośnicy historii mogą obejrzeć stare książki i dokumenty historyczne dotyczące okolic.

W Muzealiach jest izba poświęcona pamięci miejscowej malarki i akrobatki cyrkowej Marianny Razik (ur. 1915r. – zm. 2000r.). Na piętrze budynku znajduje się galeria o wdzięcznej nazwie Galeria „Na strychu”, gdzie stworzono stałą ekspozycję twórczości miejscowego artysty, Jana Stępkowskiego (1952r.- 2011r.). W miejscu tym chętnie spotykają się artyści goszczący w ośrodku kultury przy okazji plenerów malarskich.

GOK w Strzegowie opiekuje się **Kołami Gospodyń Wiejskich** na terenie gminy Strzegowo (w Niedzborzu, Czarnocinie, Woli Kanigowskiej, Sułkowie Polnym, Sułkowie Borowym, w Mdzewku, w Kowalewku, Unierzyżu, Prusocinie, Unikowie oraz w Pokrytkach, Rydzynie Szlacheckim), które spotykają się w świetlicach wiejskich (na terenie gminy jest 17 świetlic).

Koła te działają z różną aktywnością, liderki zwracają się z inicjatywami na różnorodne działania, które GOK stara się na różny sposób umożliwić, włączając w ich realizację członków społeczności. Przykładem jest projekt zrealizowany przez ośrodek kultury w Niedzborzu w 2010 roku pt. Wokół Stołu – Edukacja Moją Pasją – w ramach którego odbyły się spotkania dotyczące tradycji ludowej Mazowsza, kuchni regionalnej i produktu regionalnego, Unii Europejskiej oraz aktywności społecznej. Uczestnicy wydali broszurę opisującą lokalne tradycyjne przepisy kulinarne, zorganizowali Bal Charytatywny, odbył się Dzień Hiszpański połączony z nauką tańca flamenco.

GOK realizował także projekt skierowany do uczestników UTW – Aktywność i Integracja, w ramach którego odbywały się spotkania na temat tradycji lokalnej, odbyła się wizyta studyjna w Ciechocinku.

Na terenie gminy od 1998 roku działa stowarzyszenie - **Towarzystwo Rozwoju Gminy Strzegowo**, które prowadzi działalność o szerokim zakresie (szkolenia, działalność kulturalna, organizacja wypoczynku dla dzieci) dla mieszkańców gminy. Drugą organizacją jest Strzegowskie Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych Nasz Dom istniejące od 2010 roku. Stowarzyszenie organizuje m.in. plenery malarskie, wyjazdy dla pensjonariuszy ŚDS, włącza się w organizację imprez gminnych.

Mapę społeczną dopełniają Ochotnicze Straże Pożarne, ta w Strzegowie w 2010 roku obchodziła 100 lecie działalności, a jednostka OSP w Niedzborzu niedawno świętowała jubileusz 90-lecia.

Strzegowo wraz z 12 innymi gminami współtworzy Lokalną Grupę Działania – Stowarzyszenie Społecznej Samopomocy .

Z powyższej analizy wynika, że większość ośrodków życia społeczno-kulturalnego usytuowana jest w Strzegowie, które z drugiej strony jest miejscem skupiającym ponad ¼ mieszkańców.

6. Słabe i mocne strony gminy – na podstawie Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzegowo Na Lata 2008-2013

Problemy

Kluczowym problemem gminy, zdefiniowanym w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzegowo Na Lata 2008-2013 jest **bezrobocie**. Około 13% mieszk. korzysta ze wsparcia GOPS, a najczęstszą przyczyną jest brak pracy. Jego największym skutkiem jest **ubóstwo, patologie, choroby, niepełnosprawność**, które z roku na rok poszerzają swój zasięg o kolejne osoby i rodziny. Systematycznie wzrasta liczba osób zwracająca się z tymi problemami do GOPS w Strzegowie. Klientami GOPS są osoby i rodziny wśród, których niezaradność bywa dziedziczona, przechodzi z pokolenia na pokolenie i wiąże się z powielaniem niewłaściwych wzorców w rodzinie. Podstawowym problemem tych

osób jest **brak wykształcenia** lub jego dezaktualizacja w stosunku do obecnych potrzeb rynku pracy. Wypadnięcie z rynku niejednokrotnie staje się powodem wykluczenia społecznego. Osoby te nie mają motywacji i środków, aby zdobywać czy podwyższać swoje kwalifikacje. Problemem dla nich jest wydanie małej kwoty na przejazd choćby do Urzędu Pracy, a finansowanie doszkalania się jest poza zasięgiem ich możliwości.

Bezrobocie i związane z nim ubożenie społeczeństwa staje się przyczyną innych problemów, między innymi (uzależnień, ale także starzenia się, rodziny są coraz mniej liczne, ludzie migrują za pracą). Struktura ludności wskazuje na postępujący proces **starzenia się mieszkańców** gminy, gdzie liczba osób starszych przekracza 17.8% przy średniej w województwie 16,7% i w kraju 14,7%.

Wśród słabości gminy (oprócz wspomnianego ubożenia) wymienianych w strategii jest **zbyt mała liczba ofert (m.in. kulturalnych) i miejsc do spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych** (świetlice, obiekty sportowe, kawiarnie, czytelnie).

Mocne strony

W strategii mocne strony prowadzą się do działań mających na celu zapobiegać skutkom problemów, a nie ich zwalczaniem, takich jak dobrze funkcjonujący GOPS z odpowiednią kadrą socjalną, zatrudnienie dobrze przygotowanej kadry do pracy z osobami uzależnionymi, baza lokalowa, stałe środki w gminie na profilaktykę alkoholową, praca socjalna z rodziną, dostęp do Ośrodka Pomocy Społecznej dla grup marginalizowanych.

7. Analiza materiału zebranego podczas prowadzenia diagnozy potencjału społeczno-kulturalnego mieszkańców.

Aby dana społeczność była aktywna, konieczne są pewne zasoby danej społeczności, często trudne do oszacowania. Składają się na nie:

kapitał społeczny – rozumiany jako bliskie relacje między mieszkańcami, współpracę, czyli „historię” wspólnie podejmowanych inicjatyw, z których przynajmniej część zakończyła się sukcesem, wspólne cele jednoczące mieszkańców, zaufanie do siebie.

Kapitał ludzki – rozumiany jako istnienie liderów będących w stanie podjąć inicjatywę, osób posiadających wiedzę i umiejętności o sposobach działania, rozumiejący zasady np. tworzenia projektów i ich realizacji, rozumienie pojęć takich jak projekt, lub projekt kulturalny.

Diagnoza miała na celu zbadać potencjał społeczny mieszkańców, z uwzględnieniem poziomu

obydwu kapitałów w gminie.

Spotkania informacyjne miały służyć m.in. uwspólnieniu pojęć projekt i projekt kulturalny, tak aby liderzy uczestniczący w spotkaniu mogli przygotować projekt w ramach konkursu.

Rozumienie pojęcia projekt:

Znaczna część mieszkańców zaznajomiona jest z pojęciem „projekt”, który w ich rozumieniu jest działaniem, inicjatywą podjętym przez konkretnego realizatora, zazwyczaj przy wsparciu środków zewnętrznych.

Wśród wymienianych projektów (zarówno w ankietach, jak i podczas spotkań) pojawiły się: spotkania seniorów organizowane przez GOK, projekt kulturalny w Niedzborzu realizowany przez GOK, szkolenia organizowane przez UG, nauka gotowania w Sułkowie Polnym organizowana przez LGD Ciechanów, grupa teatralna i zespół muzyczny organizowany przez parafię Strzegowo i Katolickie Stowarzyszenie Młodzież.

Do działań projektowych zaliczono także renowację świetlic przez Urząd Gminy.

Część osób samemu uczestniczyła w projekcie realizowanym na terenie gminy – jedynie dwie osoby samodzielnie przygotowywały projekt.

Rozumienie pojęcia „projekt kulturalny”:

Także pojęcie „projekt kulturalny” nie jest mieszkańcom obce – zazwyczaj jest ono rozumiane (analogicznie do rozumienia pojęcia projekt) - jako inicjatywa w zakresie kultury.

Można wydzielić kilka typów projektów kulturalnych:

- jedno pokrywa się w zasadzie ze standardową ofertą GOK – są to zajęcia plastyczne (rękodzieło, plastyka), zajęcia taneczne i muzyczne, zajęcia teatralne, tworzenie wystaw.
- drugie rozumienie związane jest z pielęgnowaniem dziedzictwa kulturowego, lokalnej tradycji. Mogą to być działania mające na celu odtworzenie lokalnej historii i tradycji (poprzez rozmowy ze starszymi mieszkańcami), poszukiwanie tradycyjnych recept kulinarnych, wzorów haftów, rękodzieła. Związane jest z kultywowaniem obchodów świąt okolicznościowych (dożynki, sobótki, zielone świątki, dzień matki, dziecka itp).

- w wypowiedziach pojawiały się także inne typy projektów kulturalnych (nie pokrywające się z dotychczasową ofertą GOK), takie jak festiwal muzyczny (młodzież w Niedzborzu), projekty dotyczące kina (młodzież w Strzegowie, zarówno z gimnazjum, jak i z liceum).

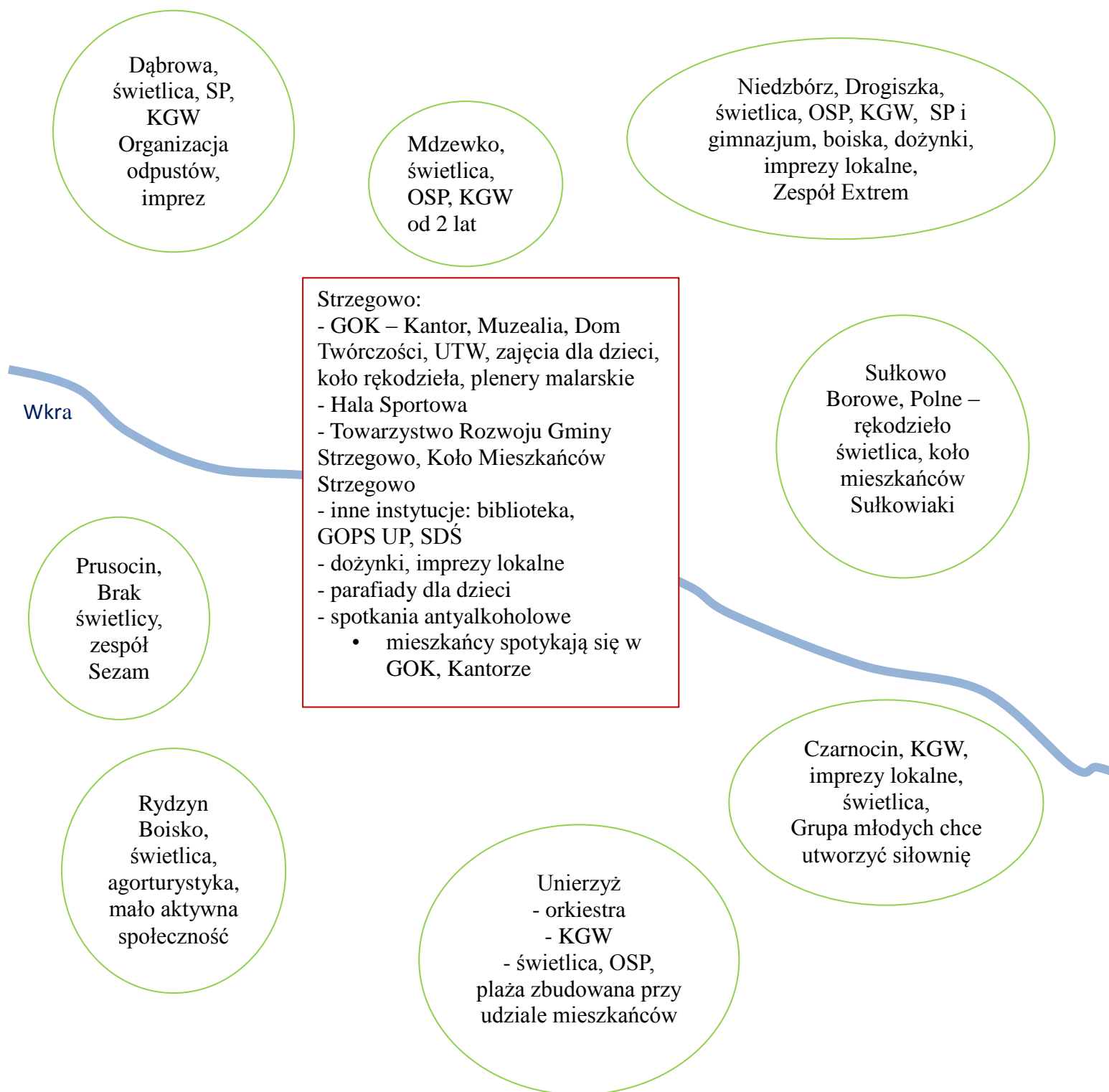
Zdarzało się, że do projektów kulturalnych kwalifikowane były także zajęcia sportowe, wycieczki krajoznawcze, co pokazuje, że część mieszkańców bardzo szeroko rozumie pojęcie „kultura”, które w pewnych kontekstach traktuje wymiennie, czy wręcz utożsamia z „rekreacja”, „sposób spędzania wolnego czasu”. Dzięki działaniom animatorek (moderacja dyskusji) pojęcie „projekt kulturalny” zostało uwspólnione na wszystkich spotkaniach.

Animatorki przedstawiały idee projektu „inicjatywy lokalne”, założenia konkursu, na realizację projektów kulturalnych, które powstaną z inicjatywy mieszkańców, ich budżet i harmonogram. Uczestnicy dyskutując i używając metody burzy mózgów generowali pomysły na projekty z zakresu kultury, animatorki facylitowały procesy przygotowania zarysów projektów.

Spotkania w większości przypadków zakończyły się powstaniem konkretnego pomysłu na projekt kulturalny, rozpisanego na flipczarcie, a mieszkańcy umówili się na dalszą pracę po ogłoszeniu konkursu.

Podczas spotkań animacyjnych została stworzona **mapa społeczno-kulturalna gminy Strzegowo, określająca kapitały społeczny i ludzki gminy, a także deficyty:**

Poniżej przedstawiam mapę, która jest podsumowaniem poszczególnych map utworzonych podczas spotkań lokalnych:

Z analizy mapy wynika, że gmina ma kilka znaczących ośrodków kultury i aktywności społecznej – Strzegowo – jako naturalne centrum, w którym znajdują się najważniejsze instytucje w gminie, oraz lokalne ośrodki życia wsi, gdzie mieszkańcy spotykają się wyremontowanych w ciągu ostatnich kilku lat świetlicach.

Strzegowo

Unikalną rolę ośrodka kulturalno-społecznego pełni (lub może pełnić) Strzegowo, gdzie umiejscowione są różne instytucje (w tym prężnie działającym GOK), UTW, mają siedzibę dwie organizacje pozarządowe (Towarzystwo Rozwoju Gminy Strzegowo, Stowarzyszenie Nasz Dom). Mieszkańcy deklaruwali w ankietach, że są zainteresowani działaniami GOK, głównie zajęciami cyklicznymi, UTW, zajęciami dla dzieci, wyjazdami dla wszystkich mieszkańców gminy, jednak podczas fokusu i spotkań okazywało się, że znikoma część mieszkańców spoza Strzegowa uczestniczy w tych zajęciach lub zapisuje na nie dzieci. Głównym powodem są bariery logistyczne (brak częstych autobusów), brak możliwości dowozu dzieci w ciągu dnia przez pracujących rodziców.

Odpowiedzią na ten problem byłaby organizacja części zajęć prowadzonych przez GOK w świetlicach w poszczególnych miejscowościach. Można by w przyszłości pomyśleć o tzw. Wędrujących warsztatach/zajęciach, które odbywałyby się cyklicznie w różnych miejscowościach (w każdym tygodniu w innej). W ten sposób dzieci z różnych miejscowości mogłyby wziąć w nich udział, nie wykluczone, że po pewnym czasie rodzice szukali by sposobu na to, aby swoje dzieci posyłać do zajęć w innych miejscach w gminie, lub w GOK.

Lokalne ośrodki

W gminie istnieją też inne miejscowości (lokalne ośrodki życia) działające lokalnie na rzecz potrzeb swoich mieszkańców, czego wyrazem jest m.in. praca społeczna mieszkańców na rzecz miejscowości, powstawanie nowych inicjatyw (powoływanie nieformalnych KGW, Kół Mieszkańców, ale też różne inicjatywy) – Niedzbórz (KGW, OSP – mieszkańcy utworzyli plac zabaw, uatrakcyjniają lokalne imprezy pozyskując fundusze na nagrody w konkursach itp), Unierzyż (KGW, OSP, mieszkańcy stworzyli plażę rekreacyjną), Mdzewko (KGW powstało niedawno, wciąż jest nieformalne), Sułkowo Polne (mieszkańcy tworzą koło Sułkowiaki), Czarnocin (KGW, OSP – mieszkańcy chcą utworzyć siłownię). Te miejscowości stają się lokalnym centrum aktywności dla okolicznych, mniejszych miejscowości. Ważne, aby je wzmacniać i dawać możliwości rozwoju.

Mieszkańcy miejscowości, gdzie stosunkowo niedawno odremontowano świetlicę, coraz bardziej wykazują inicjatywę do podejmowania aktywności. Przykładem jest Niedzbórz, w którym realizowany był projekt GOK (Wokół Stołu – Edukacja moją pasją) – Koło Gospodyń bardzo aktywnie wspierało organizację Dnia Hiszpańskiego oraz zajęło się organizacją Balu Charytatywnego. Poznane podczas projektu techniki zdobywania funduszy są wykorzystywane także obecnie do organizacji imprez okolicznościowych, takich jak dzień dziecka. Dzięki pracy mieszkańców powstał także plac zabaw dla dzieci. Inna miejscowość – Unierzyż to również przykład inicjatywy oddolnej – mieszkańcy spotykają się tam, gdzie warunki pozwalają –

raz w Remizie, innym razem w kościele – brali udział w tworzeniu plaży – miejsca rekreacyjnego.

Są także miejscowości, gdzie zanikła aktywność lokalna, nie ma liderów, mieszkańcy nie angażują się w życie miejscowości (Syberia, Breginie, Rudowo). Dodatkowym utrudnieniem dla części z nich jest brak miejsca spotkań, świetlicy, szkoły lub innego (Prusocin). Miejscowości te usytuowane są w zachodniej części gminy.

Warto byłoby znaleźć sposób na uaktywnienie tych miejscowości i włączenie mieszkańców w realizowane projekty, np. poprzez zaproszenie ich do udziału w zajęciach, które będą się odbywały w pobliskiej miejscowości w ramach projektu. Takie działania mogłoby stać się impulsem pobudzającym aktywność mieszkańców, sprawić, że przynajmniej część zacznie bardziej aktywnie angażować się w działania na rzecz rozwoju swojej miejscowości.

Liderzy bardziej aktywnych miejscowości podczas spotkań animacyjnych omawiając pomysły na projekt wskazywali, że do udziału w realizowanych działaniach zaproszą mieszkańców okolicznych wiosek, co częściowo może wpłynąć na aktywizację tych miejscowości i stać się zaczątkiem dalszej współpracy.

Bariery przy przejmowaniu inicjatywy przez mieszkańców w zakresie kulturalno-społecznym

1. Brak dogodnego dojazdu do Strzegowa co utrudnia korzystanie z oferty Strzegowa, szczególnie w zimie.
2. Sezonowość działania świetlicy. Budynki świetlicy, remontowane w ostatnich latach, w ogromnej większości są nieogrzewane w zimie, co przekłada się na trudności w ich użytkowaniu (tam gdzie jest OSP mieszkańcy jakoś się dogadują co do ogrzewania, w innych miejscach życie w świetlicy zamiera na czas zimy).
3. Brak środków stałych na rozwój oferty świetlic – nie ma żadnych funduszy na zatrudnienie kogoś do prowadzenia świetlicy w sposób ciągły (świetliczanka, animator/animatorka inne), ani też funduszy na prowadzenie zajęć (nawet raz w miesiącu) w świetlicach. Gmina poza remontem budynków nie zapewnia w budżecie środków na funkcjonowanie świetlic.
4. Mała wiedza liderów dotycząca możliwości działania na rzecz rozwoju lokalnego oraz wiedzy dotyczącej sieci wsparcia dla społeczności lokalnych (organizacje infrastrukturalne, programy wsparcia liderów wiejskich, lokalne fundusze, w tym programy współpracy gmin, powiatów, województw). Mimo ogólnej orientacji na temat projektów – niewielka wiedza i doświadczenie w realizacji projektów społecznych (podstawowej konstrukcji wniosku, zasad ubiegania się o projekty) oraz metod pracy projektem (diagnoza potrzeb, zdiagnozowanie problemów, ustanowienie celu, działań mających rozwiązać problem, ewaluacja efektów).

5. Brak podstawy formalnej do pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój poszczególnych wsi. Przeważa liczba nieformalnych inicjatyw, które nie przekształcają się w organizacje mieszkańców mające osobowość prawną (formalnymi stowarzyszeniami są TRGS i Stowarzyszenie Nasz Dom w Strzegowie oraz OSP), niewielka liczba KGW ją posiada. Brak osobowości prawnej sprawia, że mieszkańcy nie mogą ubiegać się o dodatkowe środki na rozwój wsi (oprócz Funduszy Sołeckich), przygotowywać projektów społecznych i ich realizować. Nie korzystają więc z ważnego narzędzia rozwoju lokalnego, za pomocą którego mogliby tworzyć lokalną ofertę odpowiadającą ich potrzebom.

8. Podsumowanie i rekomendacje

PODSUMOWANIE	REKOMENDACJE
<p>Istnieje duży potencjał mieszkańców – czują potrzebę aktywności i chęć do włączania się w proponowane działania. Szczególnie w miejscowościach, gdzie do niedawna nie było miejsca spotkań, a odremontowano świetlice, mieszkańcy są chętni do podejmowania inicjatywy i włączania się w działania rozwojowe – edukacyjne i kulturalne – związane przede wszystkim z tworzeniem oferty zajęć plastycznych (plastyka, rękodzieło), teatralnych zarówno dla dzieci, jak i dorosłych mieszkańców, ale także z pomysłami na wspólne spędzenie czasu (zajęcia kulinarne), pogłębienie wiedzy historyczno-kulturowej (projekty historyczne, związane z tradycją). Świadczą o tym wypracowane podczas spotkań animacyjnych pomysły na projekty i wypowiedzi mieszkańców w trakcie fokusa.</p>	<p>Warto wzmacniać te inicjatywy, pokazywać możliwości działania, inspirować do tworzenia różnorodnych pomysłów (np. poprzez pokazywanie dobrych praktyk – projektów tworzonych przez lokalne społeczności). Dobrym impulsem do dalszego rozwoju będzie możliwość realizacji inicjatyw lokalnych w ramach projektu. Ważne by było, aby zakończenie realizacji drugiej części zadania wiązało się ze spotkaniem podsumowującym (ewaluacja), podczas którego liderzy mogliby przeanalizować efekty zrealizowanych projektów – dowiedzieć się o efektach innych projektodawców, wymienić się doświadczeniami z innymi liderami oraz zastanowić się wspólnie z pracownikami GOK jak mogłaby wyglądać dalsza współpraca (tak, aby realizacja tych projektów stała się zaczynem stałej współpracy).</p>
<p>Barierą przy tworzeniu inicjatyw oddolnych jest brak ogrzewania w świetlicach w zimie. Okres zimowy, który ze względu na rolniczy charakter gminy w naturalny sposób mógłby być czasem przeznaczonym na realizację projektów kulturalnych, jest praktycznie wyłączony z działań świetlic.</p>	<p>Warto rozpocząć dyskusję na temat rozwiązania tego problemu i zaangażować w nią także sołtysów i radnych, którzy są naturalnymi „rzecznikami” poszczególnych miejscowości. Elementem takiego działania mogłoby być spotkanie służące zdiagnozowaniu możliwych sposobów rozwiązania tego problemu (póki co jedynym skutecznym</p>

	<p>sposobem jest połączenie sił lokalnych organizacji – OSP i KGW, w miejscowościach, gdzie są obie te instytucje problem udaje się w jakimś stopniu rozwiązać, gorzej sytuacja się przedstawia w świetlicach, gdzie nie ma takiego zaplecza). Pomocne byłoby precyzyjne wyliczenie kosztów funkcjonowania świetlicy oraz upublicznienie takich danych wśród mieszkańców, co mogłoby ich bardziej zaangażować w działania (być może partycypacja w części kosztów gminy pozwoliłaby mieszkańcom rozwiązać problem organizując resztę funduszy we własnym zakresie).</p> <p>Wydaje się, że ważnym argumentem za takim działaniem mogłoby być także stworzenie wizji działania świetlicy przez samych mieszkańców, przy założeniu, że może ona funkcjonować przez cały rok. Jasne sprecyzowanie działań, które będą w niej podejmowane, oferty dla mieszkańców, może „przekonać” do racjonalności takiego działania.</p> <p>Jest to szczególnie ważne, bo świetlica to w większości miejscowości jedyne miejsce, gdzie mogą się spotkać mieszkańcy, nie ma tam ani szkół, ani innych miejsc użyteczności publicznej (plac zabaw, parki, plaża – to miejsca dostępne jedynie przy dobrej pogodzie, w naturalny sposób sprzyjające rekreacji).</p>
<p>Nie we wszystkich miejscowościach jest organizacja mająca osobowość prawną, a więc mogąca zdobywać środki na rozwój lokalny. Jedyne dwa stowarzyszenia działają w Strzegowie, w niektórych wsiach jest OSP mające osobowość prawną, są jednak miejscowości, gdzie nie ma takiej organizacji – mieszkańcy wsi mogą korzystać jedynie z funduszy sołeckich.</p>	<p>Warto byłoby zorganizować spotkania dotyczące sposobów zakładania i prowadzenia stowarzyszeń i zaproszenie na nie liderów aktywnych miejscowości, pokazujące jakie korzyści przynosi takie rozwiązanie mieszkańcom i z jakimi „wyzwaniami” wiąże się podjęcie takiej działalności. Być może dobrym pomysłem jest skorzystanie przy tym z osób zarządzających istniejącymi organizacjami, którzy</p>

<p>Liderzy mają za małą wiedzę na temat możliwości jakie przynosi prowadzenie organizacji pozarządowej w rozwoju lokalnym, a także wiedzę na temat sposobów działania takiej organizacji, w tym pozyskiwania funduszy z różnych źródeł i realizacji projektów, planowania rozwoju.</p>	<p>mogliby podzielić się swoim doświadczeniem i pokazać, jakie korzyści przyniosły ich odbiorcom działania stowarzyszenia.</p> <p>Warto by było zorganizować szkolenia dotyczące działalności społecznej i/lub upowszechnić wiedzę na temat organizacji, które organizują nieodpłatnie takie szkolenia, punktów, w których można zasięgnąć informacji na ten temat.</p>
<p>Istnieją miejscowości w gminie, gdzie aktywność mieszkańców jest bardzo mała, niewiele się w tych miejscowościach dzieje (nie ma organizowanych imprez okolicznościowych, dożynek itp.), mieszkańcy w nikłym stopniu uczestniczą w życiu gminy.</p>	<p>Warto byłoby znaleźć sposób na uaktywnienie tych miejscowości i włączenie mieszkańców w realizowane projekty, np. poprzez zaproszenie ich do udziału w zajęciach, które będą się odbywały w pobliskiej miejscowości w ramach projektu. Takie działanie mogłoby stać się impulsem pobudzającym aktywność mieszkańców, sprawić, że przynajmniej część zacznie bardziej aktywnie angażować się w działania na rzecz rozwoju swojej miejscowości.</p> <p>Dobrze pomyśleć o innych sposobach motywowania mieszkańców do włączania się w życie społeczne gminy.</p>
<p>Z analizy wynika, że oferta kulturalna Strzegowa jest niewystarczająco dostępna dla części mieszkańców gminy (usytuowanych w oddaleniu od Strzegowa). Bariera jest tu trudny dojazd.</p>	<p>Dobrze byłoby przeanalizować ofertę GOKu pod względem jej dostępności, a także pogłębić diagnozę pod tym kątem (sprawdzić, czy jest to jedyna przyczyna małego stopnia korzystania mieszkańców innych miejscowości z oferty GOK). Być może rozwiązaniem byłoby organizowanie części zajęć w dni wolne od pracy, bądź promocja wśród rodziców pomocy wzajemnej przy dowożeniu dzieci na zajęcia, lub korzystaniu z zajęć przez dorosłych.</p> <p>Część oferty GOK można by także realizować w świetlicach wiejskich – np. poprzez organizację „wędrownych” warsztatów – czy to zajęć tanecznych, czy plastycznych czy innych (bazując na</p>

	<p>stałej ofercie GOK). Takie działanie z jednej strony zachęciłoby mieszkańców do korzystania z oferty, z drugiej pobudziło do życia istniejące świetlice.</p> <p>Z analizy aktywności mieszkańców w ramach I części zadania Inicjatywy Lokalnej - mieszkańcy są chętni i gotowi do zaangażowania się we współtworzenie oferty kulturalnej dopasowanej do potrzeb ich wsi/sołectwa – potrzebują impulsu, kierunku działania i stworzenia możliwości realizacji projektu aby się zaangażować. Obecnie realizowany projekt daje takie możliwości. Jednak jego późniejsze etapy (nabór ofert i realizacja wybranych ofert) dadzą odpowiedź na ile ta chęć jest deklaracyjna, a na ile przełoży się na praktyczne działania i podjęte zobowiązania przez konkretne społeczności.</p>
--	---